

1978-01-23

FAKTA

Dokumenttype:
Brevudkast

Dateringsbegrundelse:
Datering i brev.

Afsendersted:
Paris

Arkivplacering:
Ferlov Mancoba arkivet

DOKUMENTINDHOLD

Sonja Ferlov Mancoba skriver til Hans Edvard Nørregaard-Nielsen i anledning af hans ord i Information i forbindelse med hendes retrospektive udstilling på Kunstforeningen i 1977. Hun skriver om det at udstille sine værker retrospektivt og se tilbage på, hvem hun var dengang i forhold til nu. Hun skriver om sine oplevelser af 1930'ernes fællesskab og håbefuldhed og hendes nuværende mere skeptiske opfattelse af europæiske kultur- og samfundsforhold.

153, rue du Château
Paris 14^e

23/1 - 78

Kære Hans Edward Nørregaard-Nielsen

Saa lang Tid maatte der gaa før jeg nu omsider prøver at sætte Pen til Papiret for at give Dem et lille Svar og en Tak for Deres Ord i Information d. 20 Sept -77. En af Grundene var en stor Træthed og maaske dermed følgende Usikkerhed som jeg nu prøver at overvinde. Naar man pludselig selv har Seflighed til at staa overfor et retrospektivt Billede af det lille Udtryk det er lykkedes en at fremsætte gennem saa mange Aar stilles man jo sig selv en Del Spørgsmaal. Hvem var man i Forhold til Omgivelserne i 30'erne hvad var de unges generelle Udsyn og Haal på det Tidspunkt og hvem er man i Dag i Forhold til 70ernes Talminde Udsyn og Opfattelse af Vejen fremover. Haalbefilde var vi og det var godt, mange Ting i Opposition med en menneskelig Varme og Sundhed blomstrede frem blot ser vi i Dag at Horisonten var snæver og grundlaget ofte Tyndt om end Enthusiasmen det menneskelige Samarbejde Troen fremover rejste meget op. Trods alt føler man at vi som tilhørte 30erne var smittet af Aarhundredets første Halvdel's Hovmod Europas Overherredømme Videnskaben's og Teknologiens

Besejring af Naturens Kræfter. Mennesket som Universets Midtpunkt. Vejen var aabnet alle Gaader kunde løses med menneskets Intelligens (Psykoanalyse, Vidunder e.t.c.). Vor gloriose Europæiske Kultur kunde hente ny Iltforsyning hos de andres "primitive Kulturer." Alle disse fremmedes Kræfter kunde vi ogsaa tilegne os samtidig med at vi bevarede vor Videnskabelige og Tekniske Udvikling hvor med vi (efter Kristendommen) dominerede den hele Verden. Fjernt fra den almindelige Oprørsomhed laa i 30 Aare vore egne "primitive" Nedenske Forfædre. Først ved Middel af Kristendommen og bagefter ved Videnskab og Teknik har vi her jo til stadighed været hævet over hele den øvrige Verden. Den almindelige Opfattelse her at vi havde Betingelser for at forstå de mange Aartusinders forskellige Kulturer og at de blot aldrig vilde have kunnet forstå os - den Sten har vi ikke haft Evner til at vælte. Mangt og meget har vi i vor Civilisation vundet i vor Vilje til at avancere men skal vi fortsætte vor Vej maa vi først og sidst sætte vore Kræfter ind paa at genoprette hvad vi har mistet paa det menneskelige Samexistens Plan. Kun i Fællesskab kan vi leve og fremsætte menneskeligt Udtryk af Værdi.